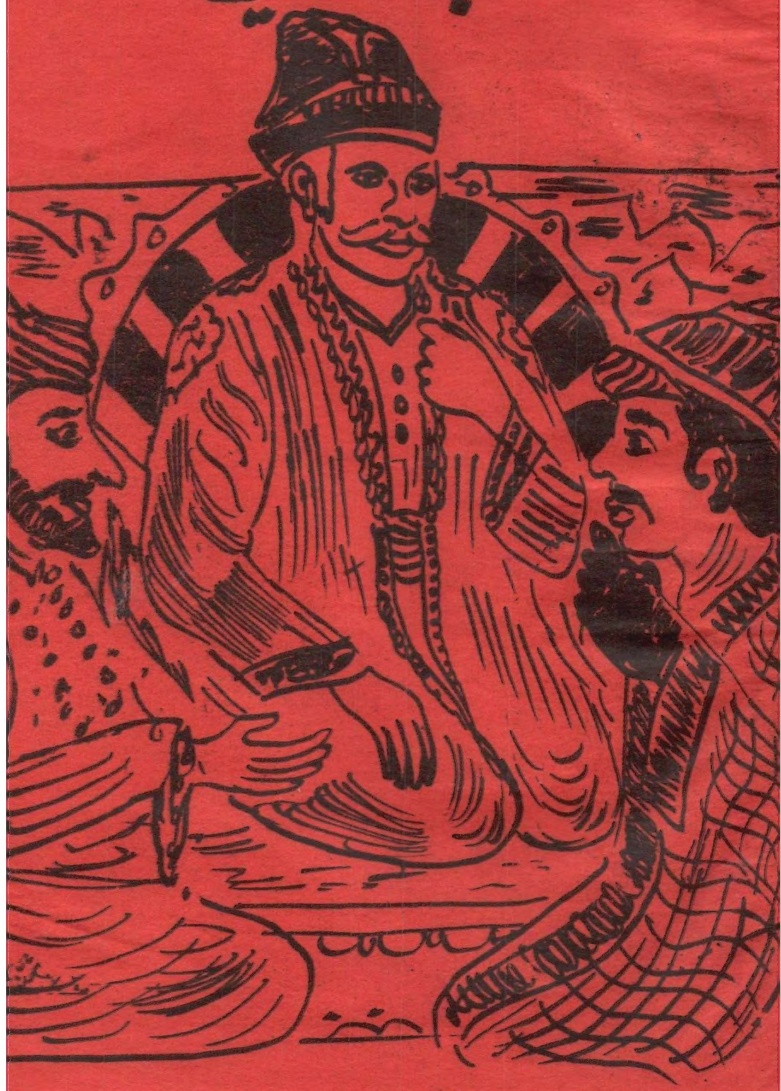

ملاد و پياز و پيريل
جالت پيفا

ملا دو پيانرو پيريل جالطيفه

ترجمہ:
گل محمد قلی سونگي

قيتہ روپ

نويد دڪديو

صوف شامي بازار حیدرآباد سندھ

لطيفو نمبر (۱۱)

ڪنهن جاگيه، دارنئون گهر نه هئا. دعوت ۾ پيريل
۾ ملاڪي به گهرايو ويو. پيريل گهرجي متعلق
چيو جي سوڙهو آهي ميت هتان مشڪل نڪري هئي
ڳالهه مصفاي ڪندڙ تي ڏکي لڳي. ان ملا دوپياري
کان راءِ ورتي ته ملا چيو.
اڙي صاحب! پيريل ڇا ڇاڻي هئي دروازو ته ايترو وڏو
آهي جو اوهان جي سڄي خاندان جا هٿاڙه هتان
لنگهي سگهن ٿا.

لطيفو نمبر (۱۲)

.....

هڪ پيري پيريل سازش ڪري هڪ اهڙو تحفو
ڏئي ڪنهن سفير ڏانهن موڪليو ته سفير ان تحفي
کي پاڻ لاءِ منحوس تصور ڪري ملاڪي جي عزت تو
ڪري ڪڍي ڇڏيو. ملاڪي دن ڳالهه جو علم هئي
وليو ته هڪ ڪري ان سفير کي ڏيندي چيو.
هي راجا پيريل اوهان جي لاءِ موڪليو آهي
ته سفير پيريل کي گھڻيون ڪاريون ڏنيون.

لطيفو نمبر (۱۳)

هڪ دفعي ملا دوپياري پنهنجي گهر ۾ داخل ٿيو ته

گھر ڇالي هو ڏاڍو خوش ٿيو ته ٻئي زالون گھري
 ڪرڻ آھن ته پنھنجي پنھنجي شيءِ جو مطالبو
 ڪندا. اڃا اھو ان خوش قصي ۾ مڃل ھو ته
 اھو ٻار ھران پنھنجي زال جي اچڻ جو آواز ٻڌائين
 ته ملا در پياڏو ھڪدم گھر جي پرين وري
 مان نڪري ويو.

لطيفو نمبر ۴

.....

ھڪ دفعي ملا دو پياڙو ھڪ قبرستان وٽان لنگھيو
 ته ڇا ڏٺائين ته ھڪ شخص قبرستان وٽ اداس ۽ مفھوم
 بيٺو آھي. ملا ان کان چچيو

”ڇا ھيءُ تنھنجي ڪنن مان ٻڌجي ٿو آھي.“

ان شخص ٻڌايو ته ھيءُ تنھنجي سس جي قبر
 آھي جيڪا تمام سخي دل خاتون ھئي.

پنھنجي سڄي جائيداد ۾ روڪ روڪ مرڻ وقت
 تنھنجي زال جي نالي ڪري رھي ھئي.

ملا دل ۾ سوچڻ لڳو ته ڪا ش ۾ مون ڪي
 اھڙي سس نصيب ٿئي ھا.

لطيفو نمبر ۵

ھڪ دفعي ملا بيمار ٿي پيو ته ھڪ ڪيمو صاحب

کا ٽي ڀاڻ ڪمي ڪري ڪاٺ ڄم مشوره ڏيندي
چيو. جناب تمام ملڪو ڪاٺ وڪڻجان يعني اهڙو
ڪاٺ جيڪو تهنجن نيندو ٻار کائيندو آهي.
ملا چيو جناب منهنجو ٻار ته مٺي، اڳڻو ۽ چوڻو
کائيندو آهي.

لطيفونمبر (۶)

هڪ ڏينهن پيربل ملا صاحب ڪم ٻڌايو ته منهنجي گهر
مان زيورگم مٺي ويا آهن. معلوم ڪر ته زيور
ڪنهن چور يا آهڻ؟

ملا صاحب جنهن صندوق مان زيورگم ٺاهيا ان
جي ويجهو ڪن لڳائي چيو، چور جي ڏاڙهي ۽
تنگا، ايتري ڏک شخص اتان نڪڻو. ملا
صاحب ان ڪم ڏکڻ جهليو ۽ ٿوري مٺي ڏيئي
ڏني ته ان شخص ٻڌايو ته زيور سان ۽ چور سان

لطيفونمبر (۷)

راجا پيربل جي زال ملا دو پياڙه جي بيگم سان
شڪايت جي انداز ۾ چيو،
”منهنجو مڙس رات جو تهاڻ گهڻا ڪونگهرا مٺي
ٺوڪا ترڪيب ٻڌاء ته ڪونگهرون جو آواز ٻڌڻ ۽ ٻي

ملا به هيء ٽڪارڊ ٻڌي ورتي ۽ ويجهو اچي چيائين
ان جي رات ۽ ڪپڙو يا ماڻي وجهي ڇڏي.

لطيفه نمبر (۸)

ملا ۱۰ پياره جي هڪ درست پڇيو. ستون اڪڙ
ڪنهن خوبصورت بلا جو ذڪر ڪندو آهي؟
”ڪير آهي اها ..... ۽ ڪٿي رهي ٿي.“
ملا کلي جواب ڏنو. پاڻ اها خوبصورت منهنجي
چوٽين زال آهي ۽ ظاهر آهي منهنجي گهر سمي
تجسرو ڪيو ويندي آهي.

لطيفه نمبر (۹)

پير بل جي زال ملا دوپياره جي زال کي چيو
”اي پٽ منهنجي مڙس اڄ تائين پنهنجي مڪي
پگهار نه ٻڌائي.“
ملا جي زال چيو، ۱ ۽ مون اڄ تائين پنهنجي مڙس کي
مڪي عمر نه ٻڌائي.

لطيفه نمبر (۱۰)

.....

شهنشاد سليهه ملا دوپيازي جي پاڻ ۾ دوستي هئي
 شهنشاد پنهنجو سردار ملا کي ٻڌائي ڇڏيندو
 هو ڇڏيندو شهنشاد هڪ ڪينز انارڪلي جي
 عشق ۾ گهڻو تار شيءَ ان سان شادي ڪرڻ لاءِ
 تيار ٿيو ملا ان کي سمجهايو.

ساڻا شهنشاد - ملاڪ نوري جهان جي موجد گهڻي ۾
 بي شادي نه ڪهان مون کي دسيءَ عبرت وقت
 مون بي شادي جيڪا هڪ خراب صورت بلا پنهنجي
 مٿان مسلط ڪري رکي آهي.

لطيفه نمبر (۱۱)

.....

ملا دوپيازو هڪ قاضيءَ جي عدالت ۾ بيان ڏئي
 رهيو هو قاضيءَ پڇيو ته قاتل کي بهادر
 ماڻهو ڇو چيو آهي؟
 ملا عرض ڪيو. جناب جيڪو ماڻهو پنهنجي زال جي
 عورت کي قتل ڪري ان کي بهادر نه چوان ته ٻيو
 ڇا چوان.

لطيفه نمبر (۱۲)

بيوبل ملا درپيازه ڪمي ٻڌايو. منهنجي زال
مرن کان گهڻو ڊڄي ٿي ڇا ڪاٺ منهنجو ان هي
تقاً گهڻو رعب آهي.
ملا چيو، منهنجي زال مرن کان بلڪل ڪانه ڊڄي
بيوبل پڇيو، پوءِ ڪنهن کان ڪٿي ڊڄي.
ملا چيو، ڪرڙي کان.

لطيفه نمبر (۱۳)

هڪ دفعي ملوڪن دوستن سان سير ڪرڻ تي ويو
رستي ۾ هڪ ڊگهي ڏکي ڏسي هڪ دوست چيو
ملا اها ڊگهي ڏکي سڏي ڪٿي لڏرو ان
هي ڳالهه ٻڌ. ملا ان ڏانهن ويو ۽ واپس
اچي چوڻ لڳو. اها جڳهي رهڻي آهي
اڄ هنن گڏ هن سان گذيرتي ڇو نڪتو آهي.

لطيفه نمبر (۱۴)

هڪ ڏينهن ملا جي ڪيلو ڪافي رهيو هو

۾ ڪلون درياءَ کان ٻاهر اچي رهيو هو جڏهن
 ٽنڪر کان ٻارنڪوٽ ڪيلي جي ڪلهي پئي اچي
 ويس ۾ ڪري پيو ۾ ملا جي زمين تي اچي ٿمڪو
 ڪيرماڻهو ان ڪمي ڏسي ڪلڻ لڳا.
 ڪنهن پڇيو ملا جي ارمان ڪي ڪنهن ڪيرايو؟
 ملا چيو ائين ڪير نٿو ڪري ملا دوپيازي ڪي
 محنت ڪيرايو؟ هي.

لطيف نمبر (۱۵)

ڪنهن شخص بيهبل کان پڇيو. ڇا هي مهج
 آهي ته دنيا گول آهي. بيهبل ڪي ان سوال جو
 جواب معلوم نه هو چوڻ لڳو.
 ”وڃو ملا دوپيازه کان پڇيو.“ اهو شخص ملا
 وٽ ويو ۾ جڏهن چيائين ته مون کي بيهبل مرڪلير
 آهي ته ملا جي چيو.
 ”جڏهن بيهبل مون کي پاڻ کان وٺيڪ تسليم ڪيو
 آهي.“

لطيف نمبر (۱۶)

ملا جي مک مرڻ ۾ ويٺي کاڌو کائي رهيو هو
 ته پاڻيءَ جي پيالي ۾ مک ڏسي ملازم ڪي
 سڏايو ۾ چيو. ”ڏس پيالي ۾ مک پئي آهي“

ملازم جواب ڏنو.

”حضرت! ايتري پيالي ۾ مک ٺهي موندِي هائتي
تہ نہ موندو.“

لطيفه نمبر (۱۷)

ملا دو پيائو پنڌ وڃي رهيو هو. رستي ۾
مک را لنگيا، ان کان پڇيو.

”پاءُ مک رستو ڪيڏان هن وڃي رهيو آهي
ملا تمام نرميءَ سان جواب ڏنو.

”ميان ٺهي رستو ڪيڏان هن وڃي رهيو
آهي هي ته هتي ئي بيٺو آهي.“

لطيفه نمبر (۱۸)

مک جيپ ڪنڌر ملاڻ ڪي چيو،
”مون ڪي سرديءَ جي هنڌ بلڪل پنڌ ناهي

ملا چيو ڇا جي ڪري؟
ان شخص جواب ڏنو، ”ان لاءِ ته هر ماڻهو
هٿ کڻي اندر هوندا آهن؟“

لطيفه نمبر (۱۹)

مک ماڻهو ملاوٽ خط ڪئي آيو ۾ چيو ته

"من ڪي پڙهي ڏس."
 ملا چيو مان پڙهي نٿو سگهان."
 ان شخص چيو ايترو ڏو ۽ ماما سر تي چيو
 رکيو آهي. "ملا جي پنهنجو ماما لا هي
 ان شخص جي مٿي تي رکي ڇڏيو.
 "وٽ هاتي تون پڙهه."

لطيفه نمبر (۲۰)

ملا دوپاڙه ڏٺو ۽ بارش ۾ مڪ مائي باغ ۾
 گلن کي پاڻي ڏئي رهيو آهي. ملا پڇيو
 "بارش رهي آهي پر پاڻي ڏيڻ جي
 ڪهڙي ضرورت آهي؟"
 ماميءَ جواب ڏنو.
 "جناب بارش هجي ته هجي پر پاڻي ڏيڻ منهنجي
 فرض ۾ شامل آهي."

لطيفه نمبر (۲۱)

ملا جي گهر کان ٻاهر نڪتو مڪ فٽو مڊا
 منهي. "انڌي محتاج کي ڪجهه ڏيندو رڃ
 ملا جي مڪ سکر ڪڍي ان جي هٿ تي رکي
 ڇڏيو ۽ اڳتي وڌي ويو.

فقير چي اڙي ظالم انڌي فقير کي ڪوڙو
سکو ڏئي وڃي رهيو آھين؟

لطیفہ نمبر (۲۲)

مڪ ٻار ملا دو پيا زي کان ٻڃي پيو۔
 هناب: مڪ ٻار ملا دو پيا زي کان ٻڃي پيو۔
 مڪ ٻار ملا دو پيا زي کان ٻڃي پيو۔

ملا جي جواب ۾ ٿو: "ميان ماڻه سرچان ٿو ۽
بيعتي جي اندر پڇي ڪيئن ڏنگمي وڃي ٿو!"

لطیف نمبر (۲۳)

مک دیندن تمام گنجی بارش وسی همی،
مک ماکمل بی کندهن چو .

« ائين معلوم ٿئي ٿو ته هن تباھ ڪم ٻارشي
زمين جي اندر جيڪي ڪجھ آهي سڀ ٻاھ
ٽڪري ۾ آندو.»

ملا در پیازہ بہ موجود ہو حکم چاہیے ۔
یا اللہ! میری منہجوں چارٹی زالوں
بامرزکی اجنتہ ہا تیندو ۔

لطيفه نمبر (۲۴)

مک شخص پنهنجي چوڪري کي سمجهائي رهي هو
 "ڪڏهن ڪو نه ڳالهائجان" مان توکي
 وڪيل ٺاهڻ چاهيان ٿو."

ملا دوپيا زو ويجهو ٺنگهي رهي هو ته مڪم
 چيائين - "ڇيڪڙهن تي پار سچ ڳالهائيندو ته
 ڪڏهن وڪيل نه بنجي سگهندو."

لطيفه نمبر (۲۵)

مک سپاهي ملا دوپيا زو کي ڪو سڃاڻندو هو
 ان ملا دوپيا زو کي روڪڻ جو اشارو ڪيو پر ملا
 نه بيٺو. سپاهي ڊوٿري ملا وٽ ويو ۽ ڪاوڙي
 چيو، "مون توکي ان واقف ماڻهو سمجهي
 روڪڻ جو اشارو ڪيو. پر تون نه بيهين."
 ملا سادگي سان چيو،
 "مون سمجهو تون منهنجو سلام ڪري رهيو
 آهين."

لطيفه نمبر (۲۶)

ملا دوپيا زو هڪ زال تمام سخي ۽ خيرڪندڙ
 هئي. مڪ دفعي ڪنهن فقير صدا هنڌي ته،

ڪجهه الله جي نالي تي ڏي. "ملا جي زال سمجهي
موجود نه هئي. ملا جي فقير کي چيو ته
بيگم گهر ۾ تاهي فقير چيو.
"مون ماني جو رسال ڪيو آهي. بيگم نه گهري."

لطيف نمبر (۲۷)

هڪ دفعي ملا دوپياڙه کي چيو ته پاڻ تي واريءَ تي
خيوسان ٻار هون ٻار پيدا ٿيڻ آهي ته شيءَ وانگر
هن پيري ۾ اوهان هن جو نالو رکيو. خيال رکي
ته ان جي نالو ٻار جي نالي جي آخريءَ الله ضرور
منڍو آهي.

ملا ٻار جو نالو تجويز ڪندي چيو،
بيگم! هن ٻار جو نالو هوندو. رحم ڪرم الله.

لطيف نمبر (۲۸)

هڪ ڏينهن ملا دوپياڙه اکبر باد شاد کي
هندن جي متعلق پوڇيو ڇوڻ شروع ڪيو
پير پل کي سمجهي ڳالهه ٿاڳو رڳو ڇو. بادشاهه
عرض ڪيو. "هندستان ۾ هنن قدر
بادشاهه آهن اهي اسان جي نسل مان آهن
ملا جي چيو. "عاليجاهه. هيءَ سچ ٿا چون

نه ان جي ماءُ جو عقد اسان جي ماءُ پيءُ سان
 صميمي ته اڃ اسان جو نالو مامو بڻجي؟
 هي جواب ٻڌي بادشاهه خوش ٿيو ۽ ٻيڊل کڻي
 شرمندو ٿيو پيو.

لطيف نمبر (۲۹)

ملا جو دڪ وڃڻ تي ڪي بهي عزيز ٻيمار تي پيو
 حڪيم صاحب تمام گهڻو علاج ڪيو. پر ڪو
 فائو نه ٿيو. جڏهن مريض هي حالت گهڻي
 خراب ٿي ته حڪيم صاحب مائرس ڪن لڏجي ۽
 مريض کي چيو: ”هاڻي دوا هيءَ نه دعا جي
 ضرورت آهي تڏهن پنهنجي آخري خواهش تي
 بيان ڪر. مريض هيئي آواز ڇڏي
 ”منهنجي آخري خواهش هيءَ آهي ته اوهان
 منهنجي علاج جي لاءِ ڪنهن ٻئي حڪيم
 جو بندوبست ڪريو.“

لطيف نمبر (۳۰)

دڪ دٻي اکري بادشاهه جي دڪ رائي ملا درٻار
 کي طلب ڪيو ۽ ان کي چيو: ”ملا جي اڃ
 مرن کي ڪا شي خوراڪ ٻڌاءِ. ڇا ڪاڻ ته اوهان چون

په لطف ځالديون پڌندي ڪافي ڏينهن گذري
ويا آهن. ملا جي سوچ ۾ پڄي ديور بهر حال
راني صاحب جي هه مت ۽ عرف ڪيائين.
”حضرت! ڇو سڀ کان عمدي خبر هه آهي
تو هن ٻڌه نا جيئو جيئين زال جو انتقال
ٿي ويا آهي. ۾ هي خاڪسار جو سئين
شادي ڪرڻ جي لاءِ آزاد ٿي ويا آهي!“

لطيفه نمبر (۳۱)

شهر جو رانا ٺٽي منصف دڪ آڪ کان مڪرم
هو. دڪ دفعي ملا جي شاهدي ۽ جي سلسلي
ڪاٺي منصف جي حضرت ۾ پيش ٿيو ۽ سلام
عرف ڪرڻ کان پوءِ چوڻ لڳو.

”بيگ اوھين مڪيچ منصف آھيو ۾ سڀني کي
دڪ آڪ سان ڏسان ٿو. ڇا هي بادشاهه جي يافتو

لطيفه نمبر (۳۲)

ملا جي زال دڪ ڏينهن چيو.

”اڄ اسان جي شادي ڪي ٺٽي سان ڏه سال
ٿي ويا ڇا هي سٺو ٿيو هڪ ٻڪري جو مدعو
ڏيو. ملا جي چيو. ”هلومان قصور وار

آهيان ته توهان شادي ڪري سٺا پرڳڻي رهيو
آهيان - پالا وڃياري پڪري جو ڪهڙو
تصویر آهي تان سبب پنهنجي جان و چاچي.

لطيفه نمبر (۳۳)

هڪ دندني ملا در پاڙي آهي مڪتب جي مرلوي
صاحب شڪايت ڪندي چيو -

” جناب اوهان جو ڇو ڪرد سبق ياد ڪري نٿو
اچي اوهان ان ڪي سمجهايو ڇو نٿا؟“
ملا جي جواب ۾ ڏنو -

جناب: اهو منهنجو ڇو ڪرد آهي ۽ پنهنجي
پيءُ جي نقش قدم تي هلي رهيو آهي.

لطيفه نمبر (۳۴)

هڪ ملا جو مرد تمام خراب هو ۽ انهي جنهن
جي عالم ۽ گهرو کان ٻا هر نڪتو ڪجهه ڇو ڪند
هن تي گهرو ڪيو انهن مان هڪ پڇيو ته
اوهان ڪيڏا آهن وڃي رهيا آهيو؟

ملا گهرو اچي جواب ڏنو - ”جهڙي
پئي ڇو ڪري نڪرڻ چيو - چا اتي هڪ
رست جو رادو آهي جناب.“

لطيفه نمبر (۳۵)

ملا در پيارو مک پهاڙي ڏکري جي سامهون
 بيٺو آيتوي پ مک آڏي مي ويجهو آيو
 پ چوڻ لڳو - هيءَ پهاڙي جيڪڏهن سرن
 هي محبت مان اڌار مان کي ڏيان ها.
 ملا چيو - پرمان پوري جا پوري ٿي ڏيان ها.

لطيفه نمبر (۳۶)

ملا جي نين زال ڪنهن ڳالھ تي ان سان جهيڙو
 ڪري رهي هئي. آهنگ اچي ملا ان کي پنهنجو
 دست ڏيکاريندي چيو -
 ”بيگم منڊ جي دست پ چئن شاديون لکيون
 آهن. جيڪڏهن تڪرور سائين ۽ ۲۰ چوٿين
 شادي ڪندس.“

لطيفه نمبر (۳۷)

مک ڏينهن اڪبر بادشاهه ملا در پياره کان پڇيوت
 ”ميان توکي سڀ کان وڌيڪ ڪهڙو پسند آهي؟
 ملا کي هنر هئي ته اڪبر بادشاهه کي انب ڪهڙو پسند
 آهي ته هنکي بادشاهه کي هنڻ ڪوڻ جي لاءِ

هڪدم چيو، "حضرت! انب"
بادشاه گدسو خوش خيروي ملاڪي پاڻ وٽ ويهاري
گهمي دير تائين گپ شپ ڪندو رهيو.

لطيفه نمبر (۳۸)

هڪ ڏينهن ملاڪي ننڍي زال ناراض ٿي پيڪين
ويٺو ٻڌي ته ملاڪي چيو،
"بيگم! پهرئين دفعي تنهنجي ناراضگي ڪي مدت
صرف ڏهن ڏينهن تائين رهي. هن دفعي هي
مدت وڌي وڃي ته مرن ڪي وڌي ڇرشي
۾ اطمينان ٿيندو.

لطيفه نمبر (۳۹)

هڪ دفعي چوڌڪاڻ ڪي ته هڪ شخص ملا درٻار
وٺڻ چاڻوڪي آيو ۾ ملاڪان پڇيو،
"هي ڇا آهي؟ ملا جواب ڏنو
"هي دراني جي ڀار آهي جنهن جا اڃا ڏند
نه ڏڪتا آهن."

لطيفه نمبر (۴۰)

هڪ ڏينهن ماڻهن ڏٺو ته ملا درٻار
ستي ڊوڙي رهيو آهي ۾ ان جي پٺيان هڪ ماڻهو

١٢
دو ٿري رهيو آهي ۽ ڇٻي رهيو هو.

”بس آخري شعر پيو: ٻڌ.“

مڪ شهنشاهه ملاڪي روڪي ڇڏي. هڪڙو معاملو

آهي صاحب توکي ڇا ٻڌائون آهي.

ملا ڇڏي، (ٿي پاءُ) هو شايد آهي ۽ آخري

شعر ٻڌائي ٿو هن وقت تائين ويهه منزل ٻڌائي

ڇڪرا آهي.

لطيف نمبر (٢١)

مڪڙو ٻڌڻ پير بل ملاڪي ڇڏي ڇڏي ڇڏي

”ارمان وڌو گهر دامان هو آهي هتي مڪ

زال زندگي اڃيون ڪي ڇڏي آهي.

۽ ٿوري ڇڏي ڇڏي ڇڏي ڇڏي.

ملا ڇڏي ڇڏي. ارمان وال کان ٿو ٿاڻ مان

ڇڏي جو ڇڏي کان ٿو.

لطيف نمبر (٢٢)

اڪبر بادشاهه وڪڻ وڃي ڇڏي ڇڏي ڇڏي

ڇڏي ٿياري ڇڏي ڇڏي ڇڏي. بادشاهه ملا ڇڏي

ڪي ساڻ وڃي ڇڏي ڇڏي ڇڏي ڇڏي

ملا بادشاهه جي خدمت ۾ هاڻي ڇڏي ڇڏي

عاليجاه! گستاخي معاف مان توکي ساڻ وڃي

نه ملندس. بادشاه چيو اهو ڪيئن ملا جي
ملا عرض ڪيو.

عالي جاہ! منهنجي پيءُ زال ساھ ڪٿي رهي آهي
صبح جو الله ڪي پياري ڦٽا وينديءَ. پير چوڻ
زال جي نکاح لاءِ مصروف رهي ويندس!
تنهنڪري منهنجي دل معذرت قبول نه مائي!

لطيفه نمبر (۴۳)

هڪ ڏينهن اڪبر بادشاه ملا دور پياري کان چيو
ملا جي تنهنجي زندگي جي سڀ کان وڏي
تڻايم خرامش ڪهڙي آهي؟
اڪبر چيو ٿا. ضرور عرض ڪريو.

ملا چيو عالي جاہ! منهنجي زندگي جي سڀ کان
وڏي تڻايم آهي ته مان تنهنجي جاءِ تخت
تي ويهان. پر تون منهنجي جاءِ قیادب سان
اٿي پيم. هي ٻڌي بادشاه ڪلي ڏنو.

لطيفه نمبر (۴۴)

هڪ ڏينهن ملا ڪيڏا هنن وڃي رهيو هو ته
رستي ۾ کيس فضل گورکن ملي ويو. ملا
کي سلام ڪري عرض ڪيائين. ملا جي

گه ڏٺا ڏينهن ٿيا آهڻ تنهنجي خدمت ڪندي
 ”مان ڇا ڪريان پاءُ! گهو داري بيمار رهندي
 آهي ڇو پوءِ ٿيڪ ٿي وڃي ٿي.“

لطيفه نمبر (۴۵)

دڪ دفعي ملا جي آڻيان ٻلي لنگهي وئي
 ڪنهن واٽ ويندڙ ملا کي ٻڌايو ته هاڻي تون
 اڳتيءَ وڃ ڪا رڌي خبر ٻڌندي. ٺهيل
 ڪو بگهه ٿي ويندو. ملا چيو، ائين نه چو
 زال مري جي ڪشمڪش ۾ آهي. ڪٿي ائين
 نه ٿي جو اها ڇاڪ ٿي وڃي.

لطيفه نمبر (۴۶)

شهنشاد سليم دڪ ٻانهي انارڪلي جي عشق ۾
 مبتلا هو. دڪ ڏينهن ان ملا در پياره کان پڇيو.
 ”ملا جي مان انارڪلي کي ڪيئن حاصل ڪريان؟“
 ملا جي شهنشاد سليم کان گهڻو مڃي تڪلف ٿي
 چوڻ لڳو، ”مان شيخو! ٻي دڪ تي صورت آهي
 سليم ٻي تان ٻي سان پڇيو.“
 ”اهو ڇا.... جلدي ٻڌائي. ملا چيو.
 ٻي تون پنهنجي پيءُ شهنشاهه اکبر جو انتظار ڪر.

لطيفه نمبر (۴۷)

مڪ پيڻي ملا دوپياره جي مڪ نوڪر چيو،
 " سرڪار اڄ تڙن تمام خوش نظر اچي رهيو
 آئين اڄ ته منهنجي پگهار وڌاءُ.
 ملا چيو،

" چند منٽ پهرين برابر خوش هوس پر تڙ پگهار ڏي
 منافعي جو مطالبو ڪري مون کي ناخوش ڪري
 ڇڏيو آهي. تنهنڪري پگهار نه وڌندي.

لطيفه نمبر (۴۸)

مڪ دفعي ملا دوپياره ڪنهن مولوي صاحب کان
 واعظ ٻڌي رهيو هو. مولوي صاحب چئي رهيو
 هو، الله تعاليٰ هريندي کان ان جو حساب ڪتاب
 گهرندو. " ملا صاحب هڪدم ائين ڇوڻ لڳو
 ڪتاب. مان ڪٿي طرح حساب ڪتاب ڏيندس
 مان ته بلڪل اڻ پڙهيل آهيان.

لطيفه نمبر (۴۹)

بيرويل ملا دوپياره کڻي چيو، " جيئن ئي سڄ
 جي پهريون ڪون منهنجي منهنجي نئي پوندي آهي

نه مانا في بيهندو آسيان.

ملا چيو، "پرتمنجي ماء جو چوڻ آهي ته تون
سچو ڏينهن ستل هوندو آهين.
بيروبل چيو، "سچي نئي ڇڏي ڇاڪاڻ جو
منهنجي ڪمري جي دري اولهه جي طرف آهي

لطيفه نمبر (۵۰)

مڪ ڏينهن اڪبر بادشاهه ملا کان پڇيو ته
صاحب ڪمال جي ڪهڙي سڃاڻپ آهي.
ملا جواب ڏنو، "هنهن نالي ۾ پهرين
مير هوندو آهي.

بادشاهه پڇيو، ڪوئي مثال؟

ملا چيو، جيئن مرسما عليه السلام ۽ پيا آهن.
مير بولفظ ٻڌندي بادشاهه ڪلي ڏنو.

لطيفه نمبر (۵۱)

مڪ ڏينهن ملا نماز پڙهي رهيو هو ته
مڪ عورت اڳيان لنگهي وئي. جڏهن نماز
ختم ٿي ته ان عورت کي دڙڪو ڏئي چيائين
"تو ڏنڻو مان نماز پڙهي رهيو آهيا
عورت چيو، تون ڪهڙو نماز آهين جو نماز

جي وقت به ڪنهن نامحرم کي ڏسڻ نٿو
هي ٻڌي ملا صاحب گھڻو شرمسار ٿيو.

لطيفه نمبر (۵۲)

بيرويل ملا دوپاڙه کان پڇيو.
”تون زمين جي طرف ڏسندو رهندو آهين.
ملا - جواب ڏن

”هن ۾ منهنجو ٻي ڪم ڇا ويو آهي؟“
بيرويل چيو، ”جيڪڏهن مان ڳولا ڪم ڀانءِ
ڇا ڏيندي؟“
ملا چيو، ”ڏت منهنجو ڀاءُ منهنجو.“

لطيفه نمبر (۵۳)

مک ڏينهن بيرويل کي جاگير ڏيڻ جو واعدو ڪيو
۽ جڏهن ڏيڻ جو وقت آيو ته سر جهڪايا ٿيڻ
ٿڌن ڏينهن کان پوءِ بيرويل ڪنهن ڳالهه تي
سر جهڪايو.

بيرويل چيو، ڪنهن جاگير ڏيڻ جو واعدو ڪيو
موت ملا صاحب مڪڙ جاگير ان جي نالي
ڪئي.
”ختم شد“